

Slovo starosty

Vážené spoluobčané, milí čtenáři, předvánoční shon vrcholí, do konce roku zbývá posledních pár dnů a v tuto dobu přichází na Váš stůl třetí letošní číslo obecního zpravodaje. V tomto roce se nám podařilo vydat zpravodaj pouze třikrát. Ne, že by nebylo o čem psát. Naopak věci se děje v naší obci celkem dost, bohužel hůř se hledá čas o nich sepsat několik vět. Na poslední chvíli, ale přece, vám přinášíme nejnovější informace od vydání posledního, srpnového čísla.

Za největší událost nejen podzimu, ale celého letošního roku, osobně považuji výstavbu nového autobusového terminálu. Podařilo se ji dokončit v plánovaném termínu, do provozu byla uvedena v polovině září, kdy prošla nezbytnou kolaudací. Pozemek uprostřed točny u hřbitova se změnil během pěti měsíců doslova

k nepoznání. Zchátralé zděné čekárny zarostlé ve křoví nahradila moderní stavba se čtyřmi nástupišti, čekárnou, WC, zastřešenou plochou s lavičkami, kolárnou a upravenými zelenými plochami. Ve stejném stylu byla zrekonstruována autobusová zastávka u autobazaru. Terminálu je věnován speciální článek v tomto čísle zpravodaje, proto se na toto téma nebudu více rozepisovat.

Asi s dvouměsíčním skluzem oproti plánovanému termínu se podařilo dokončit i přípravu devíti stavebních parcel „Za bytovkami“. Každá z parcel je vybavena přípojkou vody, elektřiny, kanalizace a plynu. Přístup k parcelám je po zbrusu nové komunikaci vybavené veřejným osvětlením a propojené na stávající komunikaci vedoucí od bytovek. Díky hezké lokalitě a příznivé ceně byl o pozemky velký zájem. V současné době jsou všechny prodány, a tak můžeme očekávat, že se v nejbližší době naše obec rozroste o devět nových rodinných domů.

Slavnostní otevření BUS terminálu dne 5.10.2019

Slovo starosty str. 1

Střípky z MŠ str. 4

Hasiči str. 5

(NE)ZNÁME SE str. 7

BUS Terminál str. 11

Teprve před několika dny byla dokončena i třetí stavební akce, která podle mého názoru významně přispěla ke zlepšení kvality života v obci. Mám na mysli nový živičný kryt na hlavní silnici v průtahu celé obce společně s úpravou přechodů. Průběh nebyl úplně optimální, protože frézovat asfalt za plného provozu na takto frekventované silnici nebylo šťastné řešení. Údajně na přípravu prací bylo příliš málo času, aby mohl být provoz aut alespoň částečně omezen. Pokud ale mohu mluvit za nás, kteří bydlíme přímo u této silnice, znatelně se nám ulevilo. Částečně od hluku zvenčí a úplně od třesoucích se skleniček a hrnců v kuchyni v důsledku otřesů po projetí každého kamionu. Mám ale obavu, že pokud nedojde brzy k omezení tranzitu nákladáků, silnice v takto dobrém stavu příliš dlouho nevydrží. V rámci výměny tichého krytu byla upravena také všechna místa, kde se v rámci projektu „Rekonstrukce chodníků podél I/36“ plánovaného na příští rok mělo zasahovat do vozovky. Přechody pro chodce u BUS terminálu a u trafiky byly posunuty mimo vjezdy ke zdravotnímu středisku a základní škole. Také přechod v odbočce na Vyšehněvice byl posunutý tak, aby byl kratší a bezpečnější. Dále byl vybudován nový přechod na komunikaci vedoucí k bytovkám a na konci obce byl prodloužen chodník k areálu firmy TOP CENTRUM. Zároveň byly zrušeny dva přechody na hlavní silnici - před křižovatkou na Vyšehněvice a za křižovátku s komunikací od bytovek. Tyto přechody se staly takzvanými „místy pro přecházení“. Rozdíl mezi přechodem a místem pro přecházení je v tom, že místo pro přecházení není označeno svíslou značkou ani zebrou. Je zde pouze snížena obruba. Chodec tedy nemá přednost tak, jako na přechodu pro chodce. Důvodem zrušení přechodů jsou nedostatečné rozhledové poměry v těchto místech.

Tímto se dostávám k tématu omezení nákladní dopravy na I/36. Tedy ona to už není I/36, protože podle nejčerstvějších zpráv byla tato silnice v říjnu vyřazena ze silnic první třídy. Do konce letošního roku ŘSD připraví smlouvu, na základě které převezme v první polovině příštího roku silnici do svého majetku Pardubický kraj. Tím bude silnice zařazena do II. třídy a následně může být omezena tranzitní doprava nad 12 tun. Budeme doufat, že to tak skutečně bude.

Dále bych rád upozornil, že se konečně po téměř dvou letech snažení podařilo nainstalovat nové dopravní značení na místních komunikacích v obci. Značení je řádně schváleno a povoleno příslušnými úřady, takže všechny zákazy a příkazy nedoporučuji podceňovat. Koncem září byly zrestaurovány čtyři kamenné pomníky - křížek na hřbitově, u kostela, anděl před a Jan Nepomucký za křižovatkou na Vyšehněvice. Všechny pomníky výrazně prokoukly.

Z plánu na příští rok uvedu dva největší. Společnost ČEZ Distribuce položí elektrické kabely do země a zároveň zlikviduje nadzemní vedení. Tím zmizí z ulic a soukromých pozemků většina betonových sloupů a z domů železné konzole, tzv. nástřešáky.

Druhou akcí je již zmíněná „Rekonstrukce chodníků podél I/36“ po obou stranách. Snažíme se o koordinaci obou akcí tak, aby proběhly v maximální návaznosti na sebe. Ideálně aby ihned po položení kabelů do země nastoupila druhá firma a na daném místě udělala nový chodník. Patrně to nebude tak jednoduché, necháme se překvapit. Každopádně to bude pro nás obyvatele znamenat určitá omezení, proto poprosím opět o trpělivost a pochopení. Začít by se mělo už na přelomu března a dubna, podle toho, jak počasí dovolí.

Mýtná těžba v obecním lese letos neproběhla. Hlavním důvodem je to, že v současné době není pro dřevo odbytu. V důsledku kůrovcové kalamity a sucha jsou zpracovatelé dřeva na řezivo i palivo předzásobeni na několik let dopředu. Budou se kácet pouze souše a toto dříví bude nabízeno veřejnosti na palivo. Zájemci o dřevo na topení za 600 Kč/m³ mě mohou kontaktovat.

Dne 14. září proběhlo v obřadní síni obecního úřadu vítání občánků. Pan místostarosta a zároveň dědeček jednoho z občánků za asistence paní Kašparové - zároveň babičky jednoho z občánků - přivítal na fotografii zleva: Jakuba Černého, Jakuba Čadu, Lukáše Sládečka, Vojtěcha Vilímka a Adélku Musilovou. Malým Běláčkům a jejich rodinám přejeme šťastný a spokojený život nejen v naší obci.

Bohužel mám pro občany naší obce i jednu méně příjemnou zprávu. Z důvodu rostoucích nákladů na likvidaci smíšeného komunálního odpadu a odpadních vod na naší čističce jsme byli nuceni zvýšit poplatky na rok 2020. Poplatek za svoz popelnic se zvýší ze současných 490 Kč na 600 Kč na občana a rok, stočné pak ze 700 Kč na 800 Kč za občana a rok. Důvodem pro zdražení popelnic je také ne příliš velká ochota některých spoluobčanů odpady třídit. Přitom připomínám, že třídit je povinnost každého z nás daná obecně závaznou vyhláškou obce platnou již od roku 2015. Ostatní poplatky, jako např. za psy, zábor veřejného prostranství apod. zůstávají téměř stejné. Všechny poplatky jsou uvedeny ve třech nových vyhláškách obce platných od 1. 1. 2020. Jedná se o vyhlášku č. 01/2019 o místním poplatku ze psů, č. 02/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a č. 03/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Všechny vyhlášky jsou vyvěšeny na webu obce.

Ani letos jsme nezapomněli na obecní kalendář na rok 2020, celkově již čtvrtý v pořadí. Od tématu praktických rad nejen pro seniory jsme se vrátili k osvědčenému formátu čtrnáctidenního kalendáře s fotografiemi obce. Kalendář jsme nazvali „Historie vs. současnost“ a je zde možné porovnat vždy historickou a současnou podobu jednoho místa v obci. Jsem přesvědčen, že kalendář každého zaujme.

Svůj článek tradičně zakončím informací o sportovních úspěších našich borců. Adam Peška v létě obhájil titul mistra ČR v boccie a skvělou zprávou je, že se během dalších turnajů kvalifikoval na paralympiádu do Tokia, která se koná již příští rok. Naši hasiči obhájili titul mistra Ligy pardubického okresu a hasičky skončily v celkovém pořadí na druhém místě. Všem sportovcům upřímně blahopřejeme.

Krásné a pohodové Vánoce a vše nej v roce 2020 Vám přeje
Pohodové léto přeje

Václav Fišer - starosta obce

Vítání občánků dne 14.září 2019

Informační střípky z mateřské školy

Děkujeme všem, kteří si před koncem školního roku v sobotu 22. června našli chvíli a přišli společně s námi oslavit 40. výročí otevření mateřské školy. Počasí přálo a z připraveného programu si určitě každý vybral to svoje. Atmosféru zdařilé akce si můžete připomenout ve fotogalerii na www.msrb.cz

Co se v naší školce změnilo o prázdninách? Zaměstnanci a brigádníci obecního úřadu nám v červnu natřeli opravené zahradní domky na hračky, dřevěnou část skládku v přední části MŠ a také dětské lavičky. Omladili keře a za nimi směrem do pole postavili nové oplocení (minulé prázdniny to byl plot k ZŠ a letos byl prodloužen).

Prázdniny nám utekly jako voda a děti se těšily do mateřské školy. Uvítaly je paní učitelky Blažejová a Kohoutková v Duhové třídě, v Motýlkové třídě Šilerová a Žáková. Paní učitelka Vondroušová i nadále během dopoledne pracuje ve „třídičce“, která vznikla v tělocvičně.

V září 2016 jsem psala, že jsme se zapojili do výzvy s názvem Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ 1. Do šablon 1 jsme byli zapojeni od srpna 2016 do prosince 2018. Jelikož se nám tato spolupráce velice osvědčila, od ledna 2019 pokračujeme v Šablonách 2, které jsou financované z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Cílem výzvy je podpořit mateřské školy formou finanční podpory osobnostně profesního rozvoje pedagogů prostřednictvím dalšího vzdělávání a personální posílení o školního asistenta a v dopoledních hodinách v obou třídách za přítomnosti učitelek pracuje školní asistentka Ivana Špačková. Z této výzvy čerpáme i finanční prostředky na nákup učebních pomůcek pro děti.

Kapacita naší MŠ je 52 míst – v současné době je plně obsazena. Musíme pochválit nejmladší děti, jak jsou v letošním školním roce statečné – v září se jim chvíli stýskalo po maminkách, ale teď už všechny do školky chodí rády - a to letos máme 22 malých dětí! Ve „středňáčcích“ máme 14 dětí a 13 patří k předškolákům. Odklad školní docházky mají tři děti.

Co všechno mateřská škola dětem nabízí? Každodenní pestré činnosti řízené Školním vzdělávacím programem „Náš svět“, který je vypracován učitelkami na celý školní rok. Mateřská škola je prvním schůdkem ve vzdělávací soustavě škol, a proto i tady je činnost plánovaná, nikoliv nahodilá. Pobyt na čerstvém vzduchu – na školní zahradě, vycházky vesnicí, do lesa, pobyt v solné jeskyni (plavání se v letošním školním roce pro malý počet zájemců bohužel nekoná). Dále výlety do okolí, návštěvy divadel, sportovní akce, ... Předškoláci mohou navštěvovat intenzivní kurz MAXÍK pod vedením pí. učitelky Blažejové.

V odpoledních hodinách mateřská škola nabízí dětem kroužky. Kroužek flétny vede pan Tros, sportovně–taneční kroužek paní Dašková a výuku anglického jazyka paní Šarochová. Máme velkou radost, že od letošního školního roku mohou děti pokračovat ve výuce angličtiny pod vedením paní Šarochové i v 1. třídě ZŠ.

Od září mateřskou školu navštívila dvě divadelní představení – Ferda Mravenec a Králíček a dýňová panenka. Dětem se moc líbilo v pohybovém centru Tongo v Hradci Králové. V sobotu 14. září se děti pod vedením paní učitelky Blažejové zúčastnily Vítání občánků, kde svým vystoupením potěšily všechny přítomné. V listopadu byla na programu návštěva Muzea hraček Stuchlíkovi v Novém Bydžově (tam jsme ještě nikdy nebyli), naopak do školky zamířil Čert Lucíšek s pohádkou a začátkem prosince taky Mikuláš s andělem.

Blíží se Vánoce, a tak začínáme připravovat krásný řetěz na vánoční strom a už od začátku listopadu budou školkou znít koledy a zimní písničky, které Vám předvedeme 14. prosince v kostele sv. Petra a Pavla, čímž Vás srdečně zveme. Desátého prosince k nám přijede paní Němcová s betlémem a další den se budou děti těšit do školky určitě velmi, protože nás čeká vánoční nadílka. V pondělí 16. prosince si zaskotačíme v programu „Radujte se, veselte se“.

A to již budou za dveřmi krásné svátky vánoční. Přejeme Vám jejich klidné a pohodové prožití.

Marie Kohoutková DiS - ředitelka MŠ

Zprávy z hasičské zbrojnice

Vážení spoluobčané a čtenáři, přinášíme vám informace o dění u hasičů během letních měsíců.

První červencový den byla naše jednotka povolána do Živanic. Zde se s dalšími jednotkami podílela na likvidaci požáru pokoseného pole po sklizni obilí. Při tomto zásahu byla využita asanační lišta.

V následující dny se cisterna vydala na garanční prohlídku do místa svého vzniku, do firmy THT Polička. Zde byla provedena prohlídka nástavby a dále nám zde namontovali nový držák na LED stojanové svítidlo. Následující den se cisterna vydala do Serviscentra Vysočina Jihlava, kde byla provedena garanční prohlídka a výměna provozních náplní podvozkové části.

O druhém červencovém víkendu jsme se účastnili oslav 90. výročí založení SDH Sklené nad Oslavou. Zde jsme předvedli naši techniku, zásah na hořící automobil a zúčastnili jsme se závodů v klasických požárních útocích. Při těch jsme v pětičlenné sestavě obsadili krásné druhé místo za místními borci, kteří mají svou trať (na které je také pěkně vidět zakřivení zeměkoule J) perfektně nastudovanou. V pondělí 15. července absolvovala obě vozidla pravidelné technické prohlídky v STK.

Na konci července nás hluboce zasáhla smutná zpráva, protože zemřel jeden z nejstarších členů našeho SDH, pan Vít Běhal. Ještě jednou bychom i touto cestou chtěli vyslovit hlubokou soustrast pozůstalým. ČEST JEHO PAMÁTCE!

Poslední srpnový den se vdala další členka našeho SDH, bývalá slečna, dnes již paní, Míša Raková. Přejeme novomanželům Rakovým šťastnou a dlouhou cestu společným životem.

V sobotu 7. září jsme se zúčastnili tradičních závodů v klasickém požárním útoku ve Volči. Letos byla soutěž zahájena svěcením nového praporu místního SDH. Celému sboru přejeme hodně štěstí do dalších let a necht' je svatý Florián opatruje.

Prozatím poslední akcí, které se někteří členové jednotky účastnili, byla Fire Dragon Tour 2019, kterou opět pořádala firma Dräger na požární stanici ve Vysokém Mýtě. Letos se tohoto výcviku zúčastnili dva členové naší jednotky, Marek Mojžíš a Pavel Černý. Výcvik probíhal stejně jako v minulém roce, dopoledne prezentace průběhu, po ní rozdělení na tři týmy, které prošly výcvikem s proudnicí na tzv. 3D hašení a poté již následovaly ostré vstupy do vlastního trenažéru Fire Dragon 7000. V něm byly simulovány podmínky bytového požáru, tzn. požár kuchyně s hořící fritézou, požár pod schodištěm a požár obývacího pokoje s jevem rollover, kdy se plameny šíří pod stropem. V odpoledních hodinách dále proběhla přednáška o využití termokamer u hasičů spojená s jejich prezentací. Během celého dne byly prezentovány výrobky firmy Dräger určené pro hasiče. Z tohoto výcviku jsme si přivezli cenné zkušenosti pro zásahy v uzavřených prostorách a dále jsme obdrželi certifikáty o absolvování výcviku.

Jak je vidět z výše uvedených vět, letošní léto bylo klidné s minimem výjezdů. Věříme, že tomu tak bude i nadále, i přes již zahájenou topnou sezónu.

Stále platí, že činnost našich hasičů můžete sledovat na facebookových stránkách <https://www.facebook.com/RBHasici/>.

Následující řádky se shrnutím letošní sezóny našich závodních týmů mužů a žen pro vás připravil Jarda Svoboda.

Milí čtenáři, je tu konec závodního roku a opět vám rád přiblížím počínání hasičů a hasiček z Rohovládky Bělé na závodních drahách požárního útoku.

Letošní sezóna byla co do počtu soutěží podprůměrná, avšak výsledky našich týmů jsou fantastické. Pernštejn Liga pardubického okresu čítala deset závodů, kterých jsme se samozřejmě zúčastnili a poprali se o příčky nejvyšší. Muži v nabitě konkurenci obsadili první místo a stali se tak podruhé v řadě Mistry Pernštejn Ligy pardubického okresu, celkově už slaví titul potřetí, v sezónách 2016, 2018 a 2019.

Podělím se s vámi o pocity z posledního kola v Rokytně, kde se opět rozhodovalo a bojovalo až do konce. Tato soutěž se běžela na dva pokusy. Přijíždíme na závod s bodovým náskokem tří bodů před družstvem z Moravan, startovní pořadí bylo rozdané tak, že RB Crew běží předposlední a Moravany poslední. Před prvním pokusem na přípravné základně velím hlavně dokončit pokus, ať se děje, co se děje, abychom měli platný čas a do druhého kola mohli jít s klidem v duši. Při prvním pokusu bylo v útoku chyb jak máku a zavíráme ho časem 18,20 s. Nic moc, zdá se... Moravany kontrují časem 17,70 s, řadí se na třetí příčku a odsouvají nás na čtvrté místo. Kdyby závod probíhal stejně a nic se nezměnilo, i toto by nám přineslo titul. My však šli štěstí naproti, v týmu panovala skvělá nálada a nikdo si nedělal starosti s posledním rozhodujícím pokusem. Soutěž plynula, náš poslední pokus se blížil, srandičky ustávaly a už si rovnáme své vybavení na přípravnou základnu. Chtěl jsem ke klukům promluvit, avšak nebylo třeba. Bylo to jiné, už nebylo tolik srandy jako kterýkoliv jiný závod, na přípravě bylo ticho, každý se soustředil na svou práci a bylo jasno, že každý máme stejný cíl... VYHRÁT. S každým jsem si plácnul a odcházíme na dráhu s dodatkem „Pojďme si to užít“. Mám rád motivační gesta a toto v daný moment stačilo. Příprava proběhla hladce, stroj běží,

stavíme se na startovní čáru a čekáme na povely startéra..... Dámy a pánové, tento pocit bych přál zažít každému. Sedm kluků, každý z jiného těsta, avšak v ten moment jsme tam stáli jako JEDEN, jako JEDEN kluk z Rohovládky Bělé snící o dalším titulu pro sebe a svůj TÝM. Tohle jsou momenty, kdy slovo TÝM nabírá jiný význam a zaryje se hluboko pod kůži, až z toho běhá mráz po zádech, tak jako mě mrazí a vrací se mi ten pocit ještě teď, když píšu tento článek. Startovací pistole nám udává směr a terče jsou náš cíl. I když k terči běží jen ti dva nejrychlejší, výsledný čas je práce všech a každý je nedílnou součástí soukolí, kde chyba jednotlivce zhatí sny a touhy ostatních. To se nám však nestalo. Vše klaplo podle plánu, košař, nalejvák, strojník, béčkař, troják a proudaři předvedli stodesetiprocentní výkon a časomíra se zastavuje na hodnotě 16,59 s! Tímto časem jsme se katapultovali do čela závodu. Moravanům se již odpovědět nepodařilo a zapsaly neplatný pokus. Závod v Rokytně jsme vyhráli, připisujeme 20 bodů a tím i TITUL Mistři Pernštejn Ligy pardubického okresu 2019. O našich ženách jakožto jejich trenér také napíšu pár řádků.

Holky stále postrádají jednu proudařku, tudíž každý závod suplovala Ája Kohoutová z Hrobic, za což jí velice děkujeme.

Holky celou sezónu podávaly výkony jako na houpačce, avšak závěr byl lepší a zajistily si titul Vicemistryň Pernštejn ligy pardubického okresu. Doufám v to a věřím, že se vrací jejich éra z let 2012 – 2015, kdy skončily v roce 2012 a 2013 na druhém místě a v dalších dvou letech dokonce na prvním.

Jsou to dlouhé čtyři roky, kdy se nedařilo, proběhla spousta změn, ale pevně doufám, že bělské holky jsou zpátky a příští rok půjdou o stupínek výš, čímž by mi udělaly ještě větší radost a sobě určitě také. Letošní sezonu máme tedy v obci Mistry a Vicemistryně Pernštejn Ligy pardubického okresu. Pročítal jsem starší výsledky sezon 2011 - 2018 a žádný sbor se tímto pochubit nemůže. Jsem pyšný kapitán a trenér a už se těším na další sezonu.

Kdyby se v obci našel kdokoli, kdo by rád okusil krásu tohoto sportu, rádi vás uvítáme, ať v řadách mužů či žen. Stačí napsat na Facebooku RB crew SDH Rohovládova Bělá <https://cs-cz.facebook.com/RB.Crew/> nebo přímo mně, jmenuji se Jarda Svoboda, případně kontaktovat kohokoli z kluků či holek. Klidně se za námi můžete stavět, až uslyšíte rachot ze hřiště, protože na příští rok dostaneme od Ježíška překvapení (ale to musíme být moc hodní J) a bude to slyšet.

Děkujeme za přízeň a hlavně za shovívavost při našich trénincích, kdy děláme rachot stríkačkou, ale jak vidíte, má to smysl.

Za celé SDH, oba závodní týmy a výjezdovou jednotku vám klidný zbytek roku, krásné prožití vánočních svátků a spoustu zdraví a štěstí v novém roce 2020 přeje Jarda Svoboda a Pavel Černý.

Autoři - Pavel Černý a Jaroslav Svoboda

(NE)ZNÁME SE!

Původně jsem ho chtěla oslovit až mnohem později, nicméně pan Milan Řehák do letošní řady rozhovorů na pedagogickou notu velmi dobře zapadl. Pedagogickou praxí i notami, těmi obzvlášť.

Povídáme o všem možném - o zálibách, práci, cestování.

Dotkneme-li se hudby, po každé otázce se zamyslí a dlouho hledá, jak odpověď zformulovat. Působí to zvláště, ale vysvětlení přijde vzápětí: „Hudba je pro mě základová deska, na které můžu stavět. Cokoliv. Je to gró, které už si vůbec neuvědomuju. A nepřemýšlím o ní.“

Na fotce v posledním čistém triku držíte v ruce housle, nebo violu? Vypadá to jako housle.

To je viola. Violy jsou různých velikostí, proto jste si to asi spletla. Například Josef Kemr, skvělý, ne-li nejlepší český herec, měl

obrovskou violu. To bylo patrné na první pohled.

Jaký je rozdíl mezi violou a houslemi, kromě velikosti?

Když to řeknu laicky, chybí tam vrchní houslová struna, ta nejtenčí, nejvyšší. Zbylé tři jsou stejné a je tam přidaná jedna spodní, takže to zní o kvintu, respektive

o pět tónů níž. Říkají, že má takový sametový zvuk.

V předchozích dvou číslech zpravodaje jsme vedli rozhovor na téma školství. I vy k němu máte co říct, učíte na střední i základní umělecké škole. Jaký jste byl ale na konzervatoři student? Pilný?

Ne, ne, v podstatě jsem mohl dělat víc. Měl jsem pocit, že kromě violy jsou i jiné věci. A od druhého třetího ročníku jsem začal koketovat se skládáním.

Jako učitel máte pochopení i pro takové studenty, kteří mají pocit, že život se odehrává ještě někde jinde?

Radši učím méně talentované snaživce, kteří na to tolik nemají, než namistrované talentované flinky. Progres u první skupiny je, ta druhá skupina pořád polemizuje. Učitelský proces je o diskuzi a o hledání, ale přesvědčovat někoho, že mu chci předat to nejlepší, je někdy ztráta energie.

Ze 45 minut vyučovací hodiny 20 minut vysvětlujete, že tady ta fráze evidentně takhle končí a navazuje klavír, a on vám řekne, že si to stejně bude hrát po svém. To je potom na zabití. Takové studenty nemám rád.

Každý si snad dokáže představit výuku matematiky nebo cizího jazyka na gymnáziu, ale jak vypadá výuka hry na violu na konzervatoři?

Já učím nástroj a přidružené věci, které se toho nástroje týkají. Na konzervatoři ve vyšších ročnících je studium orchestrálních partů, pak metodika hlavního oboru a vyučovatelská praxe, což je příprava na učení. Aby dokázali skladbu nejen zahrát, skákat do poloh, vibrato a další specifika, ale taky to dítěti na hudebce vysvětlit a pojmenovat. No a ten samotný proces je, že na hodině hrajeme oba dva - studenti chodí jeden po druhém. V tom je specifikum muziky. V tom, jak je to neuchopitelné, nemůžu říct, tady jsi udělal hrubku. Dá se to zahrát spoustou způsobů.

Vyhovuje vám rozložení hodin mezi ZUŠ a konzervatoř, tedy menší a řekněme vděčnější žáky, a pak větší, talentovanější?

Ano, tahle kombinace mi úplně vyhovuje. V ZUŠ ve Skutči jsem začal učit v roce 2012. Asi jsem potřeboval trochu změnu z větších na menší děti. Jsou duševně čistší. A shodou okolností včera mě zastavil jeden žák a říkal: „Pane učiteli, já jsem tak strašně rád, že vás mám. Takovýho učitele už nikdy mít nebudu.“ Já umím udělat srandu, být kamarádský, ale taky je sprdnout, když na to kašlou, vyžadovat práci.

Přejíždím dopoledne konzervatoř, odpoledne „zuška“, tak je to ideální. Odjakživa jsem jezdil do práce kolem padesáti kilometrů, jsem zvyklý.

Kdy jste sám začal hrát?

Můj bratr sbíral desky Václava Hudečka, Josefa Suka a chtěl hrát od malička. No a mně jako o pět let mladšímu to bylo v podstatě dáno a začal jsem hrát na housle.

Kdy přišla viola, až na konzervatoři?

Ano, i z fyziologického hlediska, malé dítě violu neuhmátne. Technika hraní na violu a na housle je úplně stejná, akorát musíte mít větší sílu, abyste ji rozezněl. Šel jsem cestičkou za bratrem. On šel na konzervatoř, já taky, brácha šel na HAMU, já na HAMU. Ale mě taky bavilo skládat vlastní muziku, tak jsem už na konzervatoři začal chodit soukromě za panem profesorem Raichlem. Soukromě proto, že

tenkrát za bolševiků nešlo studovat dva obory najednou. Na violu jsem chodil oficiálně a na skladbu soukromě. Když jsem šel na HAMU, rozhodl jsem se nakonec pro violu. Ale asi tak pět let zpátky méně hraju a vracím se k té skladbě a plním si nesplněný sen. Jako bych měl nějaký rest. Nějak se to probudilo a skládám svou vlastní muziku.

Jaká je tedy současnost? V minulosti jste hrál v mnoha tělesech, jak velkou část vaší profesní činnosti zabírá výuka, komponování, hraní?

Poslední rok v podstatě vůbec nehraju a vrhnul jsem se na to skládání.

Z těles, kde jsem hrál, to je Česká filharmonie, Virtuosi di Praga, Filharmonici města Prahy, což je studiový orchestr, který natáčí filmovou muziku. S nimi to bylo krásné období. Hrozně moc mě to bavilo. Díky nim jsem se setkal s fantastickými lidmi jako Danny Elfman, který napsal hudbu k Mission Impossible, k Simpsonovým, z dalších John Powell, ten napsal Dobu ledovou a myslím, že i Shreka, pak David Arnold, ten napsal poslední Jamese Bondy. Opět se mi s těmito lidmi potvrdilo, že čím větší borec, tím větší skromnost. Jsou to perfektní chlapi a pro mě to byly super zážitky.

Takže kromě učení si dávám pauzu a vrhnul jsem se teď na skládání. Začínám od jednoduchých věcí pro žákovský orchestr, respektive orchestr pana ředitele Hlavy (šéfa konzervatoře - pozn. aut.). V podstatě je hrozně těžké napsat muziku pro děti. Děcka jsou ještě nezkažená, dají vám najevo, jestli se jim to líbí, nebo ne, a musejí to zahrát. Takže máte o hudbě určitou představu, ale pak si řeknete, no jo, ale oni to nezahrají. Musíte škrtat, ale zároveň tam musí zůstat to gró. To je obtížné. Pardubický orchestr, pro který píšu, je taky zuškový. Chodí tam ale děti od dvanácti do osmnácti let i spousta středoškoláků, takže úroveň je jinde než ve Skutči, kde mám v orchestru osmileté děti.

Myslím, že si dokážu alespoň trochu představit, co se odehrává v člověku, který hudbu interpretuje. Co se v něm ale děje při komponování?

V podstatě bych to asi tak nerozlišoval. Interpretace je momentální proces, který probíhá teď. Lidé si myslí, že se nacvakají noty do počítače a že je možné to rozmýšlet dlouhou dobu. Do jisté míry to tak funguje, ale nejlepší věci, co mě napadly, vznikly naprosto spontánně. V případě, že píšu lineárně v čase, je to dobré.

Jakmile začnu přemýšlet, je to překombinované a je to z té muziky znát.

Ale při sólovém koncertu se mi dvakrát za život podařilo, aniž bych se o to snažil, vystoupit mimo sebe. Jako kdybych ani ruce neovládal, fyzično pak tu představu tvoří samo. Jako by ani ti lidé nebyli, byl jsem jen já a muzika. Tady a teď, kdy se povede naladit na ten okamžik. To bylo úplně super.

Jinak jsem spíš šašek, takový extrovert. Komunikuju s lidmi, dělám šaškárny, na někoho známého mrknu, snažím se být s nimi. Nejsem ten typ uklonit se, ponořit se do sebe, to ne.

Máte určité skladby spojené s určitým druhem nálady?

Když mám nostalgickou náladu, pustím si pravý opak, aby mě to někam vyneslo. Když jsem moc rozvrkočený, tak vím, že si můžu pustit něco romantičtějšího, nějakou baladu. Moje krevní skupina a životní láska je skupina Yes a její vůdčí osobnost Jon Anderson. Zpěvák a pro mě naprosto čistá duše. S ním jsem se osobně setkal dokonce dvakrát. To je muzika, která je na pomezí vážný muziky. Takový hodně prokomponovaný bigbít, strašně optimistická muzika. Jsou zaškatalkovaní jako art rock. Z těch ostatních poslouchám převážně starší generaci. Stinga, Seala, teď například jsem byl na koncertě Phila Collinse. Je po operaci zad, ale byl to fantastický koncert.

Mně se líbí, když okamžitě poznám v tom, co hraje, rukopis té kapely, i když se zrovna nezpívá a tu skladbu neznám. Už podle soundu poznáte, co to je za kapelu. V současné muzice se mi to trošku slévá. Prostě 70. a 80. léta, to byly nejlepší kapely.

Není to tak trochu generačně dané? Co člověk poslouchá od patnácti, nebo ve dvaceti, pětadvaceti, už mu pak zůstane?

Určitě. A ne že bych je chtěl kopírovat, ale i v mých vlastních skladbách nějaké ty vlivy mám.

Taky třeba naprosto ulítávám na Stephenu Kingovi. Mám komplet všechny jeho knížky. Už to je taková závislost, těch knížek je sedmdesát čtyři, možná sedmdesát pět...

To už je diagnóza, ne?

No, skoro na léčení. Mám prostě rád, tak jako v muzice, ten jeho stejný „rukopis“, jak se vyjadřuje. Hodně lidí z mého okolí ho odsuzuje

a říkají, to je horor, krváky. Podle mě je to nesmysl. Má nádech i sci-fi, ale prvotně je to o emocích. Není to bezduché vraždění a střílení. King má také jednu specialitu, kdy používá přímou řeč pro hovor a pak ještě v závorce kurzívu jako vnitřní hlas. To vás tak vtáhne do děje... Je to geniálně napsané. Před čtrnácti dny jsme byli s manželkou na filmu „To“, podle jeho nejslavnějšího románu. Manželka Kinga nechte, ale hrozně se jí to líbilo. Je to v podstatě o tom, že lidi ničí sami sebe, o strachu. Když čtete Kinga, můžete to k sobě pustit jen do určité míry, jinak by vás to semlelo.

Máte i jiné oblíbené autory?

Teď se budete smát, je to Joe Hill, syn Stephena Kinga. Pokračuje v jeho šlépějích. Je mi na něm strašně sympatické, že si zvolil jiné jméno. Přestože napsal asi osm knížek, tak je to také výborné. Stejný styl, ale stručnější.

S vaším spolužákem z konzervatoře, kytaristou Petrem Saidlem, jste nahrál CD, spolupracujete i dál?

Ano, já vám tady kousek pustím... Nahráli jsme tohle CD, kde hrajeme jen my dva, pak koncert a pak jeho profilové CD, kde já se podílím jako host.

Čeho je člověku zapotřebí, aby z něho byl dobrý muzikant, hudebník?

Musí se s tím narodit, plus píle. Hlavní je vydržet. Jako dítě jsem měl kolikrát noty rozpité od slz, protože se mi strašně nechtělo.

Začal jste hrát v pěti letech, bylo to vaše rozhodnutí, chtěl jste?

Ne, musel jsem hrát dvě hodiny denně a přes to nejel vlak. Mamka nade mnou držela velice pevnou ruku. Rodiče nejsou muzikanti, vůbec nevím, kde se to u nás vzalo, ani moje děti moc nehrají. A já jsem je nechtěl nutit, protože vím, o čem muzikantský život je. Pokud opravdu chcete něčeho dosáhnout, a dosáhnete určité úrovně, pak jezdíte po světě a člověka to unaví. Nejste doma a zvlášť pro ženskou, tedy pro dceru, by to nebylo.

S Českou filharmonií jste se zúčastnil i mnoha turné, například po USA a v jeho rámci i koncertu v Carnegie Hall. Je to opravdu vrchol v kariéře?

Určitě je.

Co je tam tak speciálního?

Jsou určitě hezčí sály, kde jsem hrál, třeba Civic Center v San Franciscu, Santori Hall v Tokiu a tak. Ale tam na vás dýchne atmosféra, která je daná už tím, že tam hrávala ta největší esa - Jicchak Perlman, Yehudi Menuhin. To bylo něco úžasného. Ne, že by to byl nějak výjimečný sál, když se podíváte zvenku, je to takový nenápadný cihlový barák.

Které ze zemí navštívených s filharmonii se vám líbily?

V USA se mi nejvíc líbilo San Francisco, pro mě je to nejkrásnější město na světě. Je tam hodně zeleně, samozřejmě taky mrakodrapů, byl jsem na mostě Golden Gate, na Lombard Street, což je taková ta klikatá známá silnice... Abych se moc nerozpovídal, tak jen Brazílie, z Evropy se mi nejvíc líbí Švýcarsko. Tam jsou hory, jezera, je tam čisto a je to stát, který si dělá co chce, není v EU. Jestli mám nějaký stát procestovaný, je to Švýcarsko. Pak asi sedmkrát Japonsko, to samé Čína. Strašně se mi líbilo na Tchaj-wanu, v Austrálii. A potom Arabský poloostrov, kde jsem se cítil velice dobře. Jel jsem tam trošku se strachem zmasírovaný médií, ale možná i díky mé vizáži jsem neměl problém. Arabské emiráty jsou jeden z nejbezpečnějších států na světě. Pak jsem byl několikrát v Bejrútu v Libanonu a také přímo v Saúdské Arábii. Pohyboval jsem se sice jen ve velkých městech a ne na periferii, ale nebál jsem se objednat si taxíka a jezdit sám. Neměl jsem pocit nebezpečí. Pokud vy to tam respektujete, nemáte problém.

Jak cestujete nejraději?

Nejsem válečí typ, spíš baťoh, ne se nechat vyklopit z autokaru a chodit jen oběd - pláž a zpátky. Spíš tedy po vlastní ose. Máme s manželkou rádi přírodu. Nejsem typ, co se pídí po památkách a muzeích, to vůbec. Mám rád buď moderní architekturu, nebo takový strohý styl. Gotiku, polozbořený stavby, kde cítíte starou dobu. A taky pravé úhly. Nevyhledávám baroko, secesi, takové krucánky a přehnané pompéznosti.

Mám dva velké sny. Kouknout se na vodopády Iguazú (Brazílie, Argentina - pozn. aut.), kde je, tuším, 270 vodopádů a průtok vody je úplně extrémní. A druhý sen, ve Rwandě si koupit permit a pak se dostanete s průvodcem na tři až pět hodin přímo mezi gorily. To mě hrozně láká. Letos jsem měl padesátiny a celá rodina se složila na nejkrásnější dárek, který jsem mohl dostat

- den ošetřovatelem v ZOO u opic. Chtěl jsem si aspoň jednu opičku pohladit. Dostal jsem se k lemurům do výběhu, oni po mně lezli a skákali a já jsem byl šťastný člověk. Krájel jsem zeleninu, krmil, stříkal výběhy, odstraňoval exkrementy, úplně všechno.

Kromě přírody jste zmínil i moderní architekturu.

Ano, mrakodrapy, což se naprosto vylučuje s tím, že mám rád přírodu. Mám rád nové, moderní mrakodrapy, moderní architekturu.

Jak se vám pak líbil New York, respektive Manhattan?

Fantazie, čtyři dny jsme bydleli na Time Square, to byla nádhera. Žehlička byl postavený nějak 1927, Chrysler Building 1930, ten je v každém americkém filmu. Dvojčata už jsem neviděl, byl jsem tam v roce 2003. Místo nich bylo Ground Zero. Byla tam rozvěšená trička obětí a, nestydím se za to, tam jsem brečel.

Chcete se vrátit k těm moderním, nejnovějším?

Tady mám pár fotek, tohle je Burdž Chalífa v Dubaji, nejvyšší mrakodrap na světě. Myslím, že ještě pořád. Vyhlídka je ve výšce asi 450 metrů, celkově má 828 metrů. Tohle je SWFC (Shanghai World Financial Center) v Šanghaji, jsem na v té době nejvyšší vyhlídce 474 m. Austrálie Melbourne, Skydeck, to tam s vámi vyjede, všechno je prosklené. Tady tandemový seskok ze čtyř kilometrů a tohle - miluju horské dráhy. Abú Dhabí, Formula Rossa, taky Spojené arabské emiráty. Ono vás to vystřelí, má to přetížení 6G, což je jako start stíhačky z letadlové lodi.

Na vyhlídce mrakodrapu Burž Chalífa v Dubaji

Máte rád adrenalin...

Strašně!

Jak jste se ocitl v Bělé?

Úplně náhodou. Po rozvodu jsem nějaký čas bydlel na ubytovně pardubické konzervatoře, to je moje hlavní pracoviště. Hledal jsem bydlení, koukal do počítače a zespoda na mě vyjela reklama „Stavíme domy v Rohovládově Bělé“, a bylo to. V Mýtě, kde jsem bydlel, jsem měl spoustu kamarádů - elektrikáře, instalatéra, zedníka, a ti mi ten barák dostavěli. Žije se tady skvěle.

Přestupní terminál v Rohovládově Bělé

Obecně jsou autobusová a vlaková nádraží nebo zastávky vnímána jako jakési vstupní brány do dané obce, nebo města. Jsou to místa, která návštěvník vidí zpravidla jako první, a podle toho si utvoří první dojem. Proto je důležité věnovat těmto místům náležitou péči, aby danou obec reprezentovala co nejlépe. Zastupitelstvo Rohovládky Bělé před dvěma lety rozhodlo, že stávající zchátralou zastávku vystavěnou v osmdesátých letech minulého století obec nahradí novým, moderním terminálem, který bude splňovat všechny parametry dnešní doby. Důraz byl kladen především na bezpečnost, bezbariérovost, komfort pro cestující a v neposlední řadě již zmíněný hezký vzhled. Přestupní terminál autobusové dopravy je odborný termín pro místo, kde se střetávají minimálně dva druhy dopravy, z nichž jedna je autobusová. V Rohovládově Bělé se konkrétně jedná o dopravní uzel, kam cestující mohou dojet automobilem, na kole,

Mám tady klid a už bych nechtěl bydlet ve městě. Stavěl jsem to tady sám, jenže když barák vymýšlí chlap, udělá to hodně neprakticky. Když jsme se pak seznámili s manželkou a ona se sem nastěhovala, tak se trochu divila. Prý je to spíš naoko. Já bych jí chtěl touhle cestou poděkovat, protože mě podporuje a její podpora je pro mě strašně důležitá. *Autorka - Martina Filipová*

Mgr. A. Milan ŘEHÁK (50)

- violista
- narodil se v Ústí nad Orlicí
- od r. 2012 žije v Rohovládově Bělé
- vystudoval Konzervatoř Pardubice a Hudební akademii múzických umění (HAMU) v Praze
- od roku 1993 působí jako pedagog na pardubické konzervatoři
- v letech 2000 - 2012 učil na Hudební katedře Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové
- jako stálý host byl členem České filharmonie v letech 2002 - 2013
- v ZUŠ Skuteč od r. 2012 vyučuje hru na violu a housle
- komponuje vlastní skladby
- má rád mrakodrapy, opice a adrenalinové aktivity
- je po druhé ženatý, má dvě děti a jednoho vnuka

nebo pěšky a dále pokračovat do svého cíle autobusem. Hodně cestujících zde přestupuje též z jedné linky autobusu na druhou. Cílovou skupinou uživatelů terminálu jsou tak místní i občané okolních obcí dojíždějící do škol, za prací, lékařem, nákupy, službami, úřady, poštou, nebo třeba na místní hřbitov.

Vlastní terminál je vybaven čtyřmi nástupišti, zastřešenou venkovní čekárnou, zastřešeným stáním pro kola a budovou. V ní je čekárna, sociální zařízení a technická místnost. Čekárna je vybavena lavičkami a elektrickou zásuvkou s USB portem pro možnost nabíjení mobilních telefonů. Vstup do sociálního zařízení vybaveného nerezovým WC a umyvadlem je zpoplatněn deseti korunami. Plní tak funkci veřejných záchodů určených nejen pro cestující, ale i pro ostatní veřejnost, například návštěvníky přilehlého hřbitova. Nechybí zde ukazatel aktuálního času, data a teploty. V parných dnech cestující jistě ocení pítko z pitnou vodou.

Venkovní prostory a prostor čekárny jsou monitorované kamerovým systémem. Videozáznam se přenáší a uchovává po dobu až jednoho měsíce na zařízení umístěném na obecním úřadě. Prostor před a za terminálem je osázen celkem šestnácti lipami, z nichž některé jsou v zatravněné a některé v mlatové ploše. Součástí terminálu je i parkoviště pro zhruba třicet automobilů.

Stavba probíhala od dubna do srpna letošního roku, dodavatelem je firma Building Expert, s.r.o. Celková cena terminálu je šest milionů korun, přičemž tři miliony byly hrazeny z dotace od MAS Bohdanečsko, druhá polovina byla financována z obecního rozpočtu. S celkovým výsledkem jsme velice spokojeni.

Stavba je svým způsobem unikátní v tom, že se jedná patrně o nejmenší terminál v Čechách, možná ve střední Evropě. Věřím, že tato nová dominanta obce bude dobře sloužit ke spokojenosti všech cestujících následujících několik desítek let.

Ing. Václav Fišer – starosta

Odešli z našich řad

13. 11. Přemysl Švarc, 71 let

Čest jeho památce

Kalendář akcí

31. 12.	Silvestrovský ohňostroj na koupališti
25. 1.	Ples dámského klubu
29. 2.	Hasičský ples
10. 5.	Běh pro boccii v Bukovce
16. 5.	závody hasičů VCHL

PF 2020

*Klidné prožití vánočních svátků
a do nadcházejícího roku
stále zdraví, spokojenost
a mnoho osobních
a pracovních úspěchů
přejí*

*zastupitelé a zaměstnanci
obce Rohovládoва Bělá*

